

Belgiumban

A múlt év nyarán Patrick Poitevin belga amatőrcsillagász meghívására Belgiumba utaztam egy csillagászati táborba. A tábor csak három nappal megérkezésem után kezdődött, így először az ország nevezetességeivel ismerkedtem. Meglátogattam az antwerpeni Uránia Csillagvizsgálót, amely — hasonlóan a budapesti Urániához — a nagyközönség rendelkezésére áll. A főépületben előadó termek, könyvtár, műhely valamint egyéb helyiségek vannak. Különálló kupolában kapott helyet egy 20 cm-es Nasmyth rendszerű reflektor, mely nagyon jó képet ad. Ez a csillagvizsgáló annak idején Antwerpen szélén, egy kisebb dombon épült, de a város terjeszkedése miatt ma már a városban van, így a nagy fényszennyezés miatt kizárólag bemutatásra használják.

A táborban résztvevők kora 14 és 18 év közé esett; azok jöttek el, akik már jártak rendelkeztek valamilyen csillagászati alapismerettel. Az előadásokat az egyes észlelési témák adatgyűjtői tartották. A tábor Antwerpentől kb. 100 km-re keletre, Peer falucska mellett, viszonylag fénymentes környéken került lebonyolításra. Erre az időre béreltek egy épületet, ahol a szállásunk volt. A résztvevők jelentős összeget fizettek a tábor egy hetére, amiért napi háromszori étkezést és különböző foglalkozásokhoz eszközöket kaptak. Távcsoveket mindenki hozott magával. A közel 50 főnyi résztvevőre kb. 15 db. 10 cm-es Newton-reflektor, 8-10 db. 8 cm-es refraktor és számtalan binokulár jutott. A tábort két szakcsillagász vezette: a brüsszeli csillagvizsgáló munkatársai. Ébresztő 10-11 óra körül volt, az esti ég állapotától függően. A reggeli után kb. 13 órától alapképzettségtől függően a társaság két csoportban ténykedett. A résztvevők különböző foglalkozásokon ismerkedtek a csillagképekkel, koordináta-rendszerek-

kel, távcsovekkal, stb. A 16 óraker felszolgált ebéd után a meghívott előadók következtek. Előadást tartott pl. Paul Roggemans, a meteorok megfigyeléséről, Francis Van Loo az üstökösök észleléséről, Hans Goertz a hold-dómok rajzolásáról, Pierre Vingerhoets az okkultációkról, stb.

Az előadók sajnos flamandul beszéltek, így mondókájukból semmit nem értettem. Az előadások után viszont szívesen elbeszélgettem velem angolul. Én a belgumi dolgokról érdeklődtem, ők pedig a magyarországiakról. Sok olyan amatőrrel sikerült találkoznom, akikkel a további kapcsolat gyümölcsöző lehet. Ilyen pl. Christian Steyaert, aki a belgumi fotografikus meteoros adatbázist hozta létre. Negatívkimérési programját azzal bocsátotta rendelkezésemre, hogy Magyarországon is hozunk létre hasonló adatbázist. Beszéltem Francis Van Loo-val is, aki Belgiumban az üstökös adatgyűjtő, így mód nyílik üstökösészlelések cseréjére is.

Végül az ottani észlelési feltételekről. Belgium nem tartozik a csillagászati szempontból kedvező helyek közé — talán a legfényszennyezettebb országok egyike. Közel nyolcvan százaléka sík, csak néhány méterrel emelkedik a tengerszint fölé. A déli ország részben ugyan vannak hegyek, de magasságuk nem haladja meg a hétszáz métert. A fotózást pedig a Nyugat-Európa—Egyesült Államok légifolyosó teszi szinte lehetetlenné. Magam is tapasztaltam ezeket a kedvezőtlen hatásokat. Otttartózkodásom alatt összesen két éjszaka volt derült. Ebből az egyik a belgák szerint jó volt, pedig alig érte el az 5,5 magnitúdós határfényességet. Ennek ellenére Belgium az amatőrcsillagászat vezető országai közé tartozik. Észlelési gondjaikon pl. úgy javítottak, hogy a dél-franciaországi Puimichelben észlelőközpontot hoztak létre, mely méltán Európa-hírű.

ZALEZSÁK TAMÁS